

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachst.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachst., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erssébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garonată pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 7.)

„GAZETA”iese în 40-care și
Abonamente pentru Anul 1905:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 32.—Anul LXVIII.

Brașov, Vineri 11 (24) Februarie.

1905.

Regele și Impăratul.

Se petrec lucruri în ziua de azi, despre care cei mai mulți nici că au visat, ba nici că le-ar fi crezut cu putință. Și acesta nu numai la noi în lăuntru, ci și în țările din afară, unde dela izbucnirea războiului între Rusia și Japonia s'au schimbat multe, așa că stările politice generale au luat par'că un mers deosebit de cel de până acum.

Lumea se întreabă cu mare curiozitate, adeseori însă cu și mai mare îngrijire: ce o să iasă din toate acestea? Noi nu vom vorbi azi de mișcarea revoluționară, de turburările și atentatele din Rusia și de sortii războiului, care și astăzi sunt încă tot așa de răi pentru această mare împărăție; nu vom vorbi de ferberea din peninsula balcanică, de pregătirile de război ale Turciei, ce au o nouă însemnătate prin faptul, că acum Rusiei i sunt mâinile legate, ci voim să aruncăm o privire asupra întâmplărilor interioare din Ungaria și din Austria, ăr în deosebi asupra noii diete și a isprăvilor tovarășiei koșuthiste-banffyiste și clericale-catolice, ce au ajuns azi să fie tare și mare în camera ungară.

În ședința de alaltaeri a camerei ungare s'au vădut pentru prima oară rōdele ultimelor alegeri dietale. Partidele opozițiunii unite și-au măsurat puterile față cu partida liberală-guvernamentală de până acum și cu Croații. La alegerea de președinte a eșit din urnă Iuliu Justh, care mai înainte a fost mulți ani președintele partidei independiste și a eșit cu mare majoritate întrunind cu totul 230 de voturi, pe când candidatul partidului tiezaist a avut numai 168 voturi. Tot cu mare majoritate au fost aleși și vicepreședinții și ceilalți funcționari ai biroului camerei toți din sinul partidelor opoziționale și n'au reușit tiezaistii de a scōte de cât un singur notar dintre cei patru ai dietei.

Așa-dér „kormany”-ul cum îi dic ocărmuirii țărării noastre prin ținuturile selăgene și sătmărene, a cădut cum i-i legea, și au rămas de asupra kossuthistii cu Andrassy, Apponyi, Zichy și Banffy.

Lumea întorsă! Jupânii de la „Pester Lloyd” și de la celelalte foi din tabăra tiszaiștă o simt mai mult ca orî și cine. Dér ce să i faci? Așa le-a fost ursita.

Care va fi însă sōrtea dietei și a țerei de aci încolo, Dumnezeu mai scie. Nu pentru că s'a prăbușit ocărmuirea tiszaiștă, a cărei politică nenorocită a adus lucrurile unde sunt, ci pentru-că păcatele și greșelile acesteia au adus trebile țării într'o încurcătură din cele mai primejdioase.

Ajungēnd acum koșuthistii se fie partidul cel mai numeros în dietă, ei se gândesc serios să-și ducă în împlinire vechile lor dorințe: să se ridice vana la granițele de spre Austria, Ungaria să fie cu totul independentă de Austria și să aibă armata ei maghiară cu însemnele și limba de comandă maghiară, curte maghiară și bancă maghiară. C'un cuvēnt, să se rupă toate legăturile de până acum cu Austria.

Acesta dorința ei puslata o poziția vrea să le dobāndescă acum, că ea e cea mai puternică în dietă, cu încetul dér sigur și cere de pe acum de la împăratul și regele să-și dea învoirea și să asigure împlinirea lor.

Majestatea Sa însă le-a răspuns, încât pentru armată, că nu le pōte face concesii mai multe decât le-a făcut până acum. Și sciiți ce răspund trușaii independiști?

„Astăzi” — dice una din foile lor — „domnitorul nu vrea să se plece înaintea națiunii. Cu cuvēntul său regal a provocat însuși judecata națiunii și acum nu vrea să se plece înaintea judecāții națiunii. Și ore de ce? Fiindcă el (regele) este mai puternic pōte decât națiunea? O familie de 30—40 capete (casa dom-

nitōre) să fie mai puternică decât o națiune de 20 milioane? Etā așa scriu și vorbesc acum obstrucționiștii de ocărmōră! Cum vedeți, sunt gata să mănānce cele șapte pite. Numai să fie cine să li le dea.

Regele pōte că ar vrea pentru buna pace să le dea cât mai mult, dér nu-l lasă Imperatul, căci, se scie, Majestatea Sa mai e încă și Impărat al Austriei, și Austria se ridică acum în picioare și dice: armata e comună a monarhiei întregi și nu ne învoim, ca să se împartă într'una austriacă și una ungară, căci atunci monarhia noastră ar înceta să mai fie putere mare între puterile mari.

Dér nici în Ungaria nu merg lucrurile așa ușor. Nici partidele din dietă, care fac azi majoritatea, nu conglănesc în toate cestiunile cele mari, cum e a dualismului, a armatei s. a.

De aceea noul ministeriu nu se pōte forma și nici încercarea de a alcătui un guvern provisoriu n'a reșit. Crisa se va trăgāna multă vreme și cine scie cum se va mai sfîrși?

Sunt trei săptămāni de când dăinuesc crisa politică și de guvern în Ungaria. În tot timpul acesta de frământări și de alergări pe la Viena a bărbatilor chemați de Maj. Sa, ca să le asculte părerile în atacarea crisei, multe s'au scris și vorbit, din toate însă n'a eșit până azi nici o ispravă. Ideea formării unui guvern de coalițiune, în care să fie adecă reprezentate toate partidele alianței opoziționale, s'a zădārnicit. Causa nesuccesului sunt pe de-o parte pretenșiunile, ce le ridică mai ales koșuthistii în ce privește teritoriul vama independent și cu privire la armată; de altă parte voința nestrămutată a Corōnei de a nu mai face concesii cu privire la armată, de

a-i păstra unitatea și a nu admite limba de serviciu și de comandă maghiară. C'un cuvēnt, Majestatea Sa a pretins, ca cestiunile militare să fie scōse cu totul din cadrele programului unui guvern de coalițiune.

Astfel stānd lucrurile, unica posibilitate pentru a eși din starea încurcată de azi, cel puțin pe un timp ore care, este formarea unui guvern de tranziție. Un fel de guvern dis de afaceri, care să resolve proiectele cele mai necesare. Se dice, că ideea acesta a dat'o Coloman Szell, în audiența ce a avut'o dīlele trecute în Viena la Majestatea Sa. Acestă idee o aprobă și contele Iuliu Andrassy, „omul regelui”, care încă de la începutul izbucnirii crisei a fost însărcinat de Corōnă să tracteze cu partidele din opoziția unită.

Marți sēra comitetul executiv al partidelor din opoziția unită — care mai esistă încă — a ținut o ședință la care a participat și contele Andrassy. Acesta a făcut propunerea, ca opoziția să facă cu puțință formarea unui guvern de tranziție și se voteze acestui guvern o indemnitate bugetară de patru luni, să nu împiedice votarea contingentului normal de recruți și rezolvarea celorlalte cestiuni pendente la ordinea dīlei. Comitetul a hotārit, că e gata a sprijini un astfel de guvern, îi va da și indemnitatea, însă numai cu condiția, ca îndată după acesta să se facă reforma electorală și numai după acesta să urmeze votarea contingentului de recruți, după care se facă apoi loc altui guvern parlamentar cu caracter statornic. Membrii acestui guvern să fie recrutați numai dintre disidenți. Se dice, că pe lângă astfel de condițiuni, fostul ministru de agricultură Darányi n'ar fi aplecat să formeze guvernul.

Contele Andrassy s'a depārtat din ședință lāsānd impresiunea, că-și consideră misiunea încheiată; va merge la Viena să raporteze Maj. Sale.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

De la munte.

Nu sciu; pōte liniștea curată a cerului, de care eram așa de aproape, pōte nemārginita singurătate ce se întindea cât putē să-ți cuprindă ochiul, sēu pōte a-tot-stāpānitōrea mārēție a naturii, care mă impresura de toate părțile, m'a făcut să fiu în dīua aceea așa de melancolic. Ocoliam societatea tovarășilor, cari stāteau lungiți pe ărbă, treacănd din mână în mână clonădiul de țuică, cāntānd sēu spunēnd anecdote și rīdēnd cu hohot de rēsuna împrejurimea. Și ce rău cădea risul acela în mijlocul pacinice și atât de sfīnte poezii a munților!

Depārtat de ei, m'am gāsīt un loc tocmăi pe culme și-am stat uitat acolo, pierdut cānd în seninul cerului, cānd în pustiu șesurilor de vale, cari se desfășurau blānde înaintē ochilor și pe cari su-

fletul se rēsfița în voie ca un flutur pe-o pajiște reînviată de duhul primăverei. O, sunt divine acele momente în cari natura te învinge, te pierde, te nimicesc! Inima par'că bate mai încet, pleōpele ademenite de lene se împovărăzā, întrēga ta ființă și-o simți ușorā de par'că plutesceși strein de ori-ce dorință, împecat trāesci și tu într'un colț mititel al marei vieți a naturii.

Nu sciu cât voiți fi stat așa. Un nor trecu prin fața sōrelui, ce aluneca în spre marginile cerului și învăluit de umbră mă tređii din visurile mele.

Era vremea să plecām. Tovarășii mei însă nici nu voiau s'audă de așa ceva; cāntau cāntece vesele și sentimentale, înflăcārați de beutură și de cine scie ce amintiri duiōse. Tocmăi cānd vēdūră, că dinspre miadă-qi porniră să se rēscolēscā nisce nori supērāți, se sculară și începūră să facă pregătirile de plecare.

— »Are să ne ude ca pe nisce șōreci», dīse badea Ion, cālāuza noastră, înfundānd cu totā puterea nisce pachete în desagi.

»Asta n'ar fi nimic!» răspunde una dintre femei, o profesōră, care scia să spună o grāmādă de lucruri de prin cărți — »dér are să ne-apuce nōptea. Bade Iōne d-ta scii drumul bine?»

— »Să plecām numai coconită, că de nimerit om nimeri noi undeva», adause badea Ion ascundēndu-și un zimbet sub mustață.

— »Vai de mine, să nu cumva să ne rētācim, bade Iōne, că mor de frică» — dīse sora profesōrei, o fată cam trecută și și aședă un șal mare pe umeri.

»Gata!» strigă bărbatul celei dintāi și începūră să coborin cōsta pleșuvă a piscului.

Sōrele rămāsese din colo de vērf și o umbră de amurg ne impresurā de toate părțile și cu cât coboriam, cu atât umbră se făcea mai dēsă.

Cāntece, chiote, rīsete, toate una peste alta se ridicau, și-apoi cădeau risipindu-se prin văi.

Drumul era greu, stāncos, sucit, și ne-a trebuit mai un cēs până să dām de

pādure. Mergeam pe-o vale strimtă, de-o parte și de alta stānci, cari își ascundeau capetele în nori. Un cioban, care-și fierbea māmāliga într'o cāldare agātātă de un lemn sprijinit în crepăturile unei pietri, ne spuse să ne grābim, c'o să ne-apuce o plōie de mama focului, dēcā n'u-sō îndura cumva vre-un urs să ne vie în ajutor. Atāta ne-a trebuit. Sora profesōrei mai cu sēmă; n'ași fi vrut să fiu în pielea ei! Și iuțirām pașii cât se pot iuți cānd coborî la vale și cānd ai cu tine două femei, ale căror piciorușe nu se prea împăcau cu petrite, pe cari trebuiau să calce.

Se înserase. Cārarea prin pādure era strimtă și plōia se porni încet, mēruntă, furișāndu-se prin frunzișul de de-asupra.

Mergeam unul după altul. Badea Ion înainte cu desagi pe după gāt, mergea tăcut și cu grije. Femeile întrebau mereu »dēcā mai e mult» — și de-abia pornisem.

Intr'un tārđiu badea Ion se opri în-ăpt locului.

— »Ho, c'am pierdut poteca!»

Am căutat în drēpta, în stānga, și-a

În ședința de Marți a *dietei ungare* s'au făcut alegerile funcționarilor camerei. Coalițiunea opozițională a eșit cu totul biruitoare, căci s'au ales funcționari numai din sinul ei. Președinte a fost ales koșutistul *Justh* cu 230 voturi, contra candidatului liberal *Tallian* Bela, care a primit 168 voturi. S'au dat cu totul 407 voturi, 9 bile au fost albe. Vicepreședinti *Francisc Bolgar* (disident) și *Stefan Rakovsky* (partidul popular). Partidul liberal (tiszai) a pierdut lupta, căci candidatul său *Tallian*, cu toate eforturile, a rămas în minoritate.

Aici credem interesant a releva, că îndată după-ace s'a cunoscut rezultatul alegerii, *comitetul executiv al partidei liberale a adus la cunoștința contelui Andrassy, că nu va sprijini viitorul guvern de tranziție.* Supărarea liberalilor e explicabilă, decât ne gândim, că kossuthiștii au ocupat cu omenii de ai lor nu numai posturile de președinte și questor, ci și o mare parte a posturilor de notari ai camerei.

Dietă a ținut și ieri Miercuri, ședință. S'au ales comisiunile economică, de imunitate, de revizuire a proceselor verbale și comisiunea de incompatibilitate. La fine președintele a făcut propunerea, ca dieta să-și amâne ședințele până după constituirea guvernului, însă cu condiția, că la 8 Martie va ține ședință chiar și dacă nu s'ar fi constituit noul guvern. Mandatele deputaților, cari n'au fost protestate, se vor verifica definitiv în acea ședință.

*

În România sunt la ordinea zilei *alegerile pentru camerele române.* Săptămâna trecută s'au ales deputații pentru cameră. Resultatul general al acestor alegeri, cari s'au sfârșit Sâmbătă seara, este următorul: conservatori (guvernamentali) 154, liberali (aleși pe lista partidului guvernamental) 3, liberali-opoziționali 9, junimiști 5, 11 balotagii, neîntrunind nici unul dintre candidați majoritatea absolută a voturilor, și o alegere amânată. Cu totul au reușit 154 guvernamentali și 17 opoziționali, 6 restul sunt balotagii și o alegere nouă. Alături, Marți, s'a făcut alegeri nouă în 4 județe, unde au fost balotagii; au reușit aleși în toate 4 locurile candidați guvernamentali, astfel în cât numărul guvernamentalilor în noua cameră se urcă la 158 deputați. În celelalte 7 locuri, unde au fost balotagii se fac astăzi alegeri.

Alegerile pentru *senatul român* s'au început săptămâna aceasta, Luni. În colegiul pentru senat au reușit

42 senatori guvernamentali și 11 opoziționali (8 liberali și 3 junimiști) 6 pentru 7 mandate se vor face alegeri din nou, neîntrunind candidații majoritatea absolută a voturilor. Între senatorii liberali aleși se află și foștii miniștri D. Sturdza și Ferekide. D-l P. P. Carp, șeful junimiștilor n'a fost ales nici în cameră, nici în senat.

*

După scirile mai nouă pe câmpul de război din *Manciuria* domnesc de câteva zile o viață mișcare. Dușmanii s'au angajat erăși în lupte mai mici, însă pe întreg frontul. Acum atacă Japoneseii, acum Rușii, cari și-au pus în linia de foc tunurile grele contra pozițiilor japoneze. Lupte mai violente s'au dat cu noroc schimbăcios la partea răsăritenă, unde Rușii au concentrat forțe considerabile. Ambele părți beligerante își întăresc pozițiile și se pregătesc la o luptă mare de la al cărei rezultat așteaptă mult atât Rușii, cât și Japoneseii. Pe malurile fluviului Șaho stau 700,000 soldați ruși și japonezi.

Mandate protestate.

Secțiunile alese pentru examinarea și verificarea mandatelor de deputați în dieta ungară, au ținut Luni ședințe, în cari s'au ales președinții și notarii. S'au examinat apoi mandatele, dintre cari 26 au fost contestate din cauze formale. S'au ales apoi membrii comisiunii verificătoare permanente, în care n'au intrat decât membrii din opoziție.

Între mandatele contestate sunt și acele ale deputaților români Dr. Nicolae Șerban și Dr. Ștefan C. Pop, 6r în contra mandatelor d-lor Dr. A. Vlad Vasilie Damian și Dr. Teodor Mihaili s'a înaintat protest. S'a mai înaintat protest și contra mandatului deputatului slovac *Hodja*. Unele diare maghiare au mai adus știea, că s'a ridicat protest și contra mandatului d-lui Dr. N. Comșa (Cristian, comit. Sibiuului) pe motiv, că nu posedă limba maghiară.

Diarele maghiare mai spun, că a produs senzație mandatul lui Dr. Șerban. După procesul verbal al alegerii, la președintele alegerii a sosit, pe când se făcea alegerea, o scrisoare după care candidatul Șerban declara, că repășese. Șerban se afla atunci în majoritate față cu contra-candidatul (Dr. Vasu). Curând însă s'a prezentat la locul alegerii Șerban însuși și a declarat, că nu repășese. Atunci președintele a suspendat alegerea pe timp de o oră, ca să ceară avisul comisiunii centrale electorale. Nesosind avisul în timpul cât a durat suspendarea, președintele, contra dispozițiilor legii, a mai dat un respiriu de o oră. Atunci a sosit de la fișpanul Bauszner indrumare telegrafică, în care se dicea, că hotărâtoare fiind numai declararea verbală a lui Șer-

ban, alegerea se se continuă. Președintele a redeschis alegerea, la finea căreia Șerban a dobândit majoritatea de voturi. În urma acestor descoperiri, mandatul lui Șerban a fost clasat printre mandatele contestabile.

*

Se va înainta protest și în contra alegerii din *Cehul-Silvaniei*, adică în contra mandatului deputatului liberal Br. Bornemisza, care a fost declarat ales la Ceh, însă cu drept și lege. Alegerea acesta (balotagiu) s'a făcut a doua oră în 16 l. c. Contra-candidatul numitului baron era d-l *George Pop de Băsești*. S'au întâmplat cu această ocaziune cele mai mari abuzuri și ilegalități. Gendarmii au oprit pe loc în ulița orașului pe alegătorii români, i-au căutat până la piele, sub pretextul că ar avea la ei arme, li-au luat băteile până și de la moșnegi, cari se sprijiniau pe ele, și cete de bătași aduși până și din depărtări, au fost asmuțiți asupra Românilor și cu pași și drugii de fier s'au aruncat asupra lor. Peste 30 de alegători români au fost roșiți de sânge, între cari și d-nul *George Pop de Băsești*, care a fost rănit la cap cu o bătă. Președintele alegerii, deși a vădut toate acestea, n'a luat nici o măsură ca viața poporului să nu fie primejduită, ci dimpotrivă, a ținut omenii arestați și n'a lăsat, ca bărbații de încredere români să vină în atingere cu poporul. În fața acestor nelegiuiri, alegătorii români au plecat de la fața locului și s'a făcut arătare la ministeriu. Tot-odată contra alegerii s'a hotărât să se înainteze protest.

Atentatul din Moscva.

Vinerea trecută s'a săvârșit în Moscva, a doua capitală a Rusiei, un fioros atentat cu bombe, căruia i-a căzut victimă nechiul Țarului, marele duce *Sergiu Alexandrovici*. Atentatul a fost săvârșit de către un tânăr revoluționar, care a și fost prins la fața locului. Trupul marelui duce *Sergiu* a fost sfărâmat în bucăți, capul, mâinile și picioarele i-au fost deslipite de corp, așa încât din victimă nu mai rămăsese decât o masă de carne sângeroasă.

Marele duce era pururea socotit printre aceia, cari apăsau cu îndelnicie tradițiile regimului autocrat în Rusia și în ochii opiniei publice trecea ca om cu sentimente reacționare. Era foarte nepopular și această nepopularitate crescuse și mai mult după izbucnirea războiului cu Japonia, căci tocmai la Moscva s'au descoperit mari neorânduiri în paguba Crucii Roșii rusești. În tot timpul cât a fost guvernator în Moscva, marele duce *Sergiu* a dat dovadă de o asprime neîndurătoare, așa încât nepopularitatea lui s'a prefăcut în ură și ura acesta avu

ca răsunet răpunerea vieții sale. Era considerat apoi ca cel mai influent sfătuitor al Țarului, pe care în diferite rânduri se dicea că l'ar fi oprit a da reforme.

Este interesant a se ști, că tatăl lui *Sergiu*, Țarul *Alexandru II*, încă a murit în aceleași împrejurări nenorocite. O bombă fusese aruncată în apropierea trăsorei lui, dărâșcând ca prin minune. A doua bombă însă, aruncată după câte-va minute, îl ucise la 13 Martie 1881 în Petersburg.

Despre săvârșirea atentatului și despre cele ce au mai urmat, dăm următoarele amănunte:

Săvârșirea atentatului.

Marele duce *Sergiu* a ieșit cu trăsura din Kremlin pe poarta *Nicolae*. Era pe la orele 3 p. m. În urma echipajului mergeau două sâni, dintre cari într-una se așezau doi bărbați, în cealaltă două călugărițe. O sanie-birjă cl. I. a ajuns echipajul marelui duce și a trecut înainte. În acea sanie se aflau doi domni îmbrăcați civil. Abia trecu sania înainte și un om necunoscut aruncă sub echipajul marelui duce o bombă. Urmă o explozie teribilă. Echipajul fu sfărâmat în sute de bucăți. N'a rămas întregă decât ruda și cele două roți dinainte.

Corpul marelui duce "fost sfârșiat în bucăți, capul separat cu deservire de trunchi și aruncat în decă de bucăți. O bucată din creierii a strâns-o o femeie într-o cârpă și a predat-o comisariului de poliție.

Pe zăpadă zăceau bucăți din corpul marelui duce, oribil mutilate. Un ofițer, care privia pe stradă dintr-o ferestă, s'a coborât repede și a acoperit corpul sângeros al marelui duce *Sergiu* cu mantaua sa. La o distanță mică zăcea vizitiul grav rănit. Forța exploziunii a fost așa de mare, încât o schijă a ajuns până la monumentul »Coroana Țarului« aflată la o distanță considerabilă. Toate ferestrele palatului de justiție din apropiere au fost sparte, 6r detonația a fost așa de puternică, încât s'a auzit până dincolo de riul Moscva în cele mai îndepărtate mahalale.

Peste 2—3 minute după atentat sosi marea ducesă *Elisabeta Feodorovna* la fața locului și cadu în genunchi lângă cadavru soțului său.

Soția marelui duce, *Elisabeta Feodorovna*, se afla în momentul atentatului în Kremlin și supraveghia lucrările femeilor ocupate cu scărmanatul de scame pentru răniții din război. Încălețită despre cele întâmplate, grăbi imediat la fața locului, fără să se mai îmbrace. O camerieră alergă după dânsa ducându-i o blană și o pălărie.

*

Pe Piața Roșie, unde s'a întâmplat atentatul, s'au făcut trei arestări. Unul dintre cei arestați este ușor rănit. Se dicea că în invălmășala produsă prin explozie, s'a vădut fugind de acolo un individ. Polițiștii luându-se după dânsul, l'au prins. Individul avea un revolver în mână dreaptă, care îi fu luat. Arestatul a mărturisit, că el a aruncat bomba și după aceea a întrebă, dacă era și marea ducesă în echipaj? Primind răspuns negativ, își exprimă mulțumirea. Marea ducesă a primit numeroase scrisori anonime, în cari era avertisată să

dat Dumnezeu de-am găsit-o. Și erăși unul după altul.

Ne-am dus așa vre-o două césuri și jumătate și ne-am pomenit într-o poiană largă. Tocmai departe la marginea cealaltă ardea un foc. Bucuria noastră! Ne-am apropiat, am dat bună seara și omenii buni cum erau, ne-au făcut loc să ne încăldim. Erau acolo s'adune nisce otavă.

— »Da mult mai e până s'ajungem în satul X?« întrebă unul dintre noi.

— »Apoi așa, vre-o trei césuri, decât nu mai bine.« — ne răspunse unul ce sta c'o pipă în gură și în cap c'o căciulă cât toate zilele.

Când au auzit femeile noastre au început să se vâiete. Nu mai era de dus cu ele; de abia veniseră și până aci. Se învoiră cu toții să rămăie acolo, să dormă într-o clăde de fân până dimineața.

Eu stam de vorbă mai la o parte cu un fecior chipeș și dulce la grai. L'am întrebat dacăși pute să mă duc eu singur până devala în sat. Mi-a spus c'are să-mi

arate el un drum și să mă duc tot înainte c'am să nimeresc.

Nu știu, dăr n'aveam de loc chef să dorm în pădure. Un dor de a fi singur mă chinuia și fără să-mi iau seara bună, pleacăii cu feciorul în spre unghiul poenii, care se prelungea până departe și din care se făcea apoi un drum.

— »Uite pe-aci... ține drumu bine c'ai s'ajungi! Dăr nu cumva să-l perzi, c'apoi nici mâne nu mai ești la lumină.«

— »Nopțe bună!«

— »Cale bună să dea Dumnezeu!«

Încet și cu mare necaz am mers pe drumul acela. N'aveam vreme nici să mă gândesc la ceva, ca nu cum-va să mă isbesc de vre-un copac, să mă împiedec de vre-o rădăcină sau să-mi scape piciorul în adâncimea vre-unui fagaș tăiat adânc de rota vre-unui car cu povară. Fie-care pas îl pipăiam.

Nu știu cât m'oiu fi dus așa, dăr de bună seamă mult, că mi-se părea că viu de o zi întrégă. Eram ostent și ud până la piele. Dela o vreme am dat de niște bălți

și de un părau și cum am tot căutat vre-un loc mai ușor de trecut, am pierdut drumul. Am luat-o însă înainte, la un noroc, numai ca să nu stau și n'r'un târziu am auzit uruitul unui car. În depărtare. M'am uitat la ceas; era miezul nopții.

În sfârșit, peste vre-o jumătate de ceas m'am trezit într'un sat, dăr nu în satul în care voiam să ajung, ci într'altul. Ori cum, era bine și așa. Mă gândiam să intru la o crismă, să mă odihnesc puțin și să rog pe cine-va să-mi arate drumul mai departe. Nu prea cunoșeam locurile; de când eram mic, nu mai fusesem pe-acolo.

Ulița era pustie și căsuțele alb vâruite eșiau sfioșe din întunec. Plăia cădea măruntă și nici un suflet de om. Un vâiet de apă s'auzia în apropiere. Pe la ferestri nici o lumină.

M'am dus de-alungul uliței până la capăt, dăr de giaba; totă lumea dormia. Mi-adusei aminte, că vădui o fereastră luminată când am intrat în sat, tocmai la marginea cealaltă. Într'un noroc m'am întors.

La o depărtare de vre-o sută de pași de șirul caselor, era o căsuță acoperită cu paie, cu streșina adusă și înconjurată de o curte strimță. Fără să mă gândesc mult, ciocăniu la ușă. Nici un răspuns. Mai ciocăniu odată și apăsai ușor pe clăntă. Ușa se deschise și fui isbit în față de-un miros greu de fum de luminare. Desmetecit mă uit bine. În mijlocul odăii era un mort întins pe-o laviță. La cap îi ardeau două luminări. Lângă el mai la picioare, pe-un scaunel stătea un bătrân nemișcat ca o piatră. Nu puteam să-l văd la față. Era dus pe gânduri moșnegul, nici nu băga de seamă c'a intrat cine-va.

Într'un colț, sub o iconiță roșă ardea un pahar cu un delemn și o liniște jalnică plutea în cuprinsul sărăcăcios al odăii.

Mortul era tânăr de vre-o trei-deci de ani, blând la față, cu ochii deschiși pe jumătate, reci și adânci ca nisce gropi. Era acoperit c'o velință roșie, care-i atârna peste picioare până în picioare.

Înlemnit stătea lângă ușă ascultând

sunt gata a jertfi pentru cultivarea feței, pentru a-i mări frumusețea și a o conserva. Astăzi nu mai e un secret că laptele de castraveți cel englezesc a lui Balasa este singurul cosmetic, care după două până în trei întrebuințări face să dispară sgrăbunțele pistrii, petele de mai, paraziții și netezescă sbrăcelile și face pelița albă și fresco. Sticla cu 2 cor. se poate căpeta în farmacia. Se trimite prin poștă de la farmacia C. Balasa, Budapesta-Erzsebetfalva.

Este important ca celor ce sufer de șoldină și reumatism să li-se atragă atenția asupra renumitei alifii a lui Zoltan. Efectul acestei alifii este constatat de mii de scriitori de recunoștință. Așa și-au exprimat mulțumirea și recunoștința pentru esceleșta alifii: Laficzár maior, Iosef Zsendovits canonic, dōmna Dr. Iohann Wēgh, Dr. Richnacsky, Fodor Gábor, Baronésa Stransky, conte Nyári, conte Keglevich, conte Auersberg etc. declarând că cu folosirea alifiei s'au vindecat de șoldină și reumatism învechit. Sticla 2 cor. în farmacia lui B. Zoltán Budapest V Szabadságtér.

5. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, séu stomacul nu le funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri scđlitate ale lui Moll*. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite ȓilnic prin poștă cu rambursă, de la farmacistul Moll, liferantul curȓii din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincii să se cēră preparatul A. Moll, provēdūt cu marca de contravenȓiā și subscriere.

Redeșeptarea națională a clerului catolic slovac.

Sub titlul „Patriotismul și noi” un preot din archidieceasa Strigonului scrie un articol în „M. Allam” din care reproducem următoarele:

»Tinerii noștri preoți din Slovacime au pāsīt pe terenul popularității ieftine, a demagogiei și preoții mai bătrāni, dintre cari unii nici nu știu bine unguresce, privesc cu grōzā la munca »disolvantă» a capelanilor lor și stau neputincioși în fața acestei mișcări. Acei preoți tineri agitā prin societăți și prin ȓiare sub pretextul religiozității, în numele lui Dumnezeu împotriva a tot ce e maghiar. Cetesc ȓiare lor, stau în contact cu poporul, le cunosc armele și mijlocele de luptă. Este înspăimēntător (!) Orice paroch capelan și învățator, care nu se arată a fi cu trup cu suflet slovac, este expus disprețului public al poporului slovac, chiar și în foile redactate de preoți catolici. Asemenea preot, oricāt ar lucra altmintrea pentru binele material și moral al poporului, este prezentat ca dușman poporului...

Cuvēntul »patriotism» se aude rar din amvon. Noțiunea acēsta nu e importantă față cu noțiunea catolicismului.

Nu numai mireni botezați pe nume păgāne paleoslave, crescuți la Praga, și nu numai popii luterani, dēr și preoții catolici, cari au fost ocrotiți timp de 12 ani sub aripele geniului maghiar, au ajuns aȓi agitatori.

Din tōte aceste se vede, că în rēndurile clerului catolic slovac a intrat un spirit sānētos de redeșeptare națională.

Reuniunea învățătorilor romāni uniți din Archidieceasă. XXIII.

De lângă Murēș, Februarie 1905.

Tot în ședința sa din 3 Nov. a. tr. a recomandat comitetul central următoarele 8 teme adunării generale, din cari să designeze 3 spre a fi puse la concurs pentru adunarea proximă:

a. Prin ce mijloce s'ar putē promova progresul moral și material al reuniunii noastre? b. Cum își pōte învățatorul cāștiga și susține autoritatea în și afară de școlă? c. Prin ce mijloce morale s'ar putē atrage băeții la școlă? d. Modul de stīrpire a vītiului furtului, minciunei, invidiei și al beției. e. Modul de atragere și alipire cātră biserica și școlă prin instrucțiune. f. Cum s'ar putē lāți stupăritul prin mijlocirea școlii? g. Cum s'ar putē promova bunăstarea poporului prin pomărit? h. Gimnastica cu privire la exercițiile militare.

În legătură cu aceste 8 tese comitetul central propune adunării generale, ca pe viitor din mijlocele sale propriie să premieze 3 operate și anume: cel dintāi aflat mai bun cu 50 cor., al doilea cu 30 cor., ēr al treilea cu 20 cor.

În loc de temă pentru discuțiune publică în adunarea generală din anul curent 1905, comitetul central propune discuțiunea asupra manualelor introduse în școlile noastre primare din archidieceasă avēnd a-se discuta cestiunea acēsta până la adunarea generală și în adunările despărțemintelor.

Din raportul comitetului central cu bucurie vedem, — cum-cā reuniunea noastră în 26 despărțeminte are 682 membri și anume:

Membru fondator	36
Membru onorari	10
Membru ordinar	551
Membru ajutatori	85

La olaltă: 682.

Membru după despărțeminte se împart în modul următor:

Aiud: fondator 1, ordinar 22, ajutatori 30.
Alba-Iulia: fondator 3, ordinar 15.
Almaș: ordinar 15.
Arieș: ordinar 10.
Bia-Sân-Mărtin: ordinar 10, ajutatori 3.
Blaș: fondator 9, ordinar 19.
Catina: ordinar 24.
Cluș: fondator 3, ordinar 37.
Cojocna: ordinar 22, ajutatori 20.
Dărghea: ordinar 23.
Iernot: ordinar 15.

Farăgău: ordinar 18.
Giurgiu: fondator 4, ordinar 21, ajutatori 8.

Indol: ord. 16, ajutatori 3.
Ludoșul-mare: ordinar 24.
Medias-Ibașfalău: ordinar 24.
Morlaca: ordinar 20, ajutatori 4.
Murēș: ordinar 19, ajutatori 2.
Murēș-Uiōrea: ordinar 12, ajutatori 5.
Reghinul-săsesc: fondator 6, ord. 28

ajut. 7.
Roșia-montană: ordinar 16.
Sebeșul-săsesc: ordinar 16.
Sibiu: ordinar 29.
Turda: ordinar 20.
Făgăraș: fondator 9, ordinar 35, ajutatori 3.

În raportul comitetului se ȓice, că există 26 despărțeminte; după ce în acela obvine Farăgăul cu 16 membrii ord. de 2 ori indus, am fost silit să nu reproduc de 2 ori, și așa de fapt rămān numai 25 despărțeminte.

Murēșanul.

Literatură.

„Sămănătorul.” În n-rul 6 d-l N. Iorga scrie despre repausul lui Nicolae Ionescu, fost profesor de istoria universală la univ. din Iași sub titlul „Un orator al generației bătrāne”. Articolul se termină așa: „Pentru tinerii de astăzi este un învățământ în trista carieră a acestui meșter al cuvēntului, — al cuvēntului *stērp*.” La „Cronică” ni se atrage atențiunea noastră, a Ardelenilor, asupra broșurilor populare, efine și bune ale d-lui A. V. Gădei, publicate sub titlul „Rușii și țērānimea romānescă”. Prețul unei broșuri este 25 b. Nu ne spune însă în ce editură au apărut.

„Bureții comuni”, studiu de Dr. Ambrosiu Chețianu, Blaș, tipografia Seminarului, prețul 1 cor. Sîrguinciosul profesor de științele naturale în broșura acēsta de 66 pag. tratăză diferitele soiuri de bureți. Lucrarea ȓmple un gol în literatura noastră științifică. Are numēroșe ilustrații.

„Viața nouă”. Sub titlul acesta a apărut la București (Soccecu) numărul I. al unei reviste, care promite a apărē de 2 ori pe lună. Abonamentul p. stērinătate 9 lei. Primul articol este scris de d-l prof. Ovid Densusianu și poartă titlul „Rătăcirile literare”. Autorul critică cam aspru direcțiunea nouă literară inspirată din popor. D-l P. V. Haneș se jeluesce într'un articol, că profesorii secundari nu se prea interesează de literatură.

„Cosbuc György”. Sub titlul acesta d-l prof. Emil Szabó de la gimnasiul din Blaș își publică la tipografia archidieceșană din acel oraș tesa de doctorat (scrisă în limba maghiară,) un studiu asupra întregii activități literare a lui George Cosbuc. Prețul 4 cor. Cei-ce știu limba maghiară o vor cēti cu folos.

„Candela”, foie bis. lit. Cernăuți anul XXIV. nrul 2 are un studiu comparativ de Dr. V. Găină asupra „Budhismului și creștinismului” (Urmare). Dr. Voiuțchi scrie despre „Istoria și literatura moralei creștine până la Constantin cel mare.” Dr. Tarnavski publică un comentariu la geneșă. Apoi urmăză câte-va articole în limba rutēnă. Abonamentul 8 cor.

„Buletinul Societății de Științe”. Anul XIII nril 5—6, 498 pag. cu diferite articole științifice în limba romānă, franceză și germană.

„Foia școlastică” din Blaș n-rul 4 publică un panegiric asupra regretatului prof. și pedagog Vasile Petri și diferite alte articole interesante. La sfîrșit se publică o listă a abonaților, cari și-au achitat abonamentul, între cari vedem 36 școle din vicariatul Rodnei cu abonamentul de 216 cor. plătit pe anul 1905. Între abonați vedem și pe un ungur (Huszár Antal Budapest).

„Amicul Tinerimei”, singura revistă pentru tinerime. Apare în Tērgul-Jiu, redactată de un comitet în fruntea căruia stă d-l I. Moisi, director de gimnasiu. Abonamentul 6 cor. Numărul 1 anul III a apărut fōrte bogat și cu ilustrații numēroșe.

Representațiuni și petreceri.

„Reuniunea sodalilor romāni din Sibiu”, invită la Concertul împreunat cu poștă humoristică și joc, ce se va aranja Sămbătă, la 25 Februarie n. 1905 în „Unicum”. Corurile se dirigēză de d-l Candid Popa, învățator la școlă de aplicație de pe lângă seminarul „Andreian”. O parte a even-tualului venit curat este destinată fondului pentru „Masa învățăcelor meseriași romāni”. Începutul la 8 ore sēra.

Program. 1. „Durerea Romānului”, cor mixt de I. Crișan, cu solo de sopran, cāntat de d-șōra Eugenia Roman. 2. „Corōna Moldovei”, cor bărbătesc de „3”. 3. „Doină”, cāntată solo de d-l P. Șerban. 4. „Strugurel bătut de piatră”, cor pentru 3 voci de T. Popovici. 5. „La fântānă sub rozor”, cor mixt de A. Bena. 6. „O rază lină”, duet de C. Porumbescu, cāntat de d-ni N. Isan și N. Neagoe. 7. „Marșul cāntăreților”, cor bărb. de C. Porumbescu. 8. „Ileana”, cor mixt de G. Muresescu. Joc.

„Inteligența romānă din Geoagiu și jur” invită la producțiunea teatrală împreunată cu dans, ce o va aranja Duminecă, în 26 Februarie n. 1905, în sala școlii rom. gr.-or. din Geoagiu de jos. Începutul la 7 jum. ore sēra. Prețul de intrare: Șirul 1—2 de pers. 2 cor.; șirul 3—6 1 cor. 40 fil.; șirul 7—10 1 cor. Parter 60 fil.; pentru copii de la 12 ani în jos 20 fil. Venitul curat e destinat în favorul școlii gr. or. din loc.

„Membrii orchestrei „Grănițerul” din Tohanul vechi” aranjază o producțiune de-clam. teatrală, Duminecă, în 20 Februarie v. (5 Martie n.) 1905, în sala cea mare a Hotelului comunal din loc. Începutul la 7½ ore sēra. Prețul intrării: pentru familie de 3 pers. 2 cor., de pers. 1 cor. Venitul curat este destinat în favorul orchestrei. Ofertele maritimōse se primesc cu mulțumită și se vor publica.

Programul: 1. Cuvēnt de deschidere. 2. „Rugămintea din urmă”, de G. Cosbuc, decl. de I. Radu. 3. „ȓiganul în cort”, de Th. Speranță, decl. de Spiridon Radu. 4. Teatru. a) Studentul în cursă, séu o ȓi critică, comedie într'un act. b) Ruga de Chișeteu, comedie într'un act de Iosif Vulcan.

d-le... el sēracu era bun cu mine, bun ca pânea caldă. Îl țineam de cap și-i ȓiceam: Morī taică, morī...! că nu mai puteam să-l vēd cum se chinuesce... Și s'a 'ndurat Dumnezeu și mi l'a luat. Eacā așa!... mi-l'a luat!

Aici încetā din plāns și rămase cu ochii pierduți în golul odăii. Și-a scos apoi bășica de tabac și pipa din șerpar și a umplut-o, încet, cu gândurile aiurea, a scāpărat apoi din cremēne și și-a aprins-o. Și-a trecut mână apăsāt pe frunte, ca și cānd ar fi vrut să-și gonēșcă gândurile, a mai oftāt odată și mi-a ȓis liniștit:

»Dēr d-ta de unde ești?»

I-am spus, că nu-s de prin părțile locului și petrec numai vara în satul X. și îi povestii cum s'a făcūt de m'am rētăcit.

— »Îi fi ostenit, taică, lasă-te pe lada asta până s'o face ȓiuă. Culcă-te, că rămāi eu de priveȓhiu, să mă mai uit la el, că știu că n'am să-l mai vēd».

Îl ascultai, mai mult ca să stau puțin lungit, decât să dorm. Somnul însă mă furā pe nesimțite și cānd m'am trezit, se făcea ȓiuă. La capul mortului ardeau lu-

minările pe sfîrșite și lumina lor amestecată cu cea de-afară, risipia pe fața mortului o colōre de var. Bētrānul nu era în odaie. Îmi luai șalul pe umeri și eșii în curte. Cerul era limpede ca lacrima. Rāndunica de sub streșină se treȓise și ea și se închina veselă pe marginea prispii. Bētrānul în picioare în mijlocul curții sta gānditor lângă nise scānduri înciocealate pentru cosciug. Patul era gata, mai lipsia coperișul...

»La uite — ȓise el arătând cu toporul înspre cosciug — ia uite ce lucru de nimic îți trebue, ca să pleci din lumea asta! Trei-patru scānduri și... gata!»

I-am mulțumit și am încercat să-l mângāi. El însă m'a oprit:

— »Lasă, d-le... toȓi o să murim, asta o știu eu mai bine decât ori-ce de pe lume, și veȓi... decā toȓi omeni s'ar gāndi la asta, pōte n'ar mai fi așa de răi».

— »Dēr scāndurile astea așa le lași? nu le netezesci, că uite au o grāmădă de țāndări?»...

— Dēr la ce? — Îmi rēspunse bētrānul liniștit — Pāmēntul e bun, el te

primesce ori și cum te-ai duce; în cosciug de argint séu de lemn, îmbrăcat în haine scumpe séu în sdrențe!... Tot atāta-i pentru el. Nici nu trage sēmă la de-al de astea».

Am plecat... și rāndunica de pe colțul prispii se închina veselă sub cerul limpede ca lacrima!

Z. Bărsan.

Cutița de la Maica Domnului.

Două-deci de ani de căsătorie, adecă două-deci de ani de muncă și de sbucium cu negustorie și totuși sērăcia în loc se se îndepărteze, tot mai mult se apropia și punea stăpānire și pe casă și pe omeni.

Și erau omeni buni sērmanii, buni, drepti, mișoi, cu frica lui Dumnezeu; omeni, cum trebue să fie omul, că tōtă lumea îi lauda și vorbea bine de dēnșii. Și cānd s'au fost căsătorit avuseseră și ceva stare, adecă avuseseră chiar parale bunișōre.

Aveau prāvālie în tērg și aveau și

la tērā case, și vie, și pāmēnt, și livadă, și tōte cele trebuitōre.

Și din tōte câte le avuseseră pe cānd s'au fost căsătorit, acum dōr umbra din ele de mai rămāse. Tot țineau prāvālie în tērg, și casa de la tērā, și via, și slugile, și trāsura, și caii, și vite; dēr le țineau par-cā mai mult de ochii omenilor, pentru-cā în adevēr ele nu mai erau ale lor.

Erau mai tōte ale altora, căci acuma în locul lor bieții omeni aveau numai datorii. Și ceea-ce se părea, că mai au acuma, stātea pe lângă dēnșii numai din mila creditorilor.

Și se mirau bieții omeni ce se fie pricina de la merge așa de rău.

Bărbatul ȓicea, că n'are noroc la căsătorie. Femeia ȓicea, că ea n'are noroc, pentru-cā de cānd a luat-o pe dēnsa, de atunci au început să le mērgă trebile rău. Și nici anul nu învinovăția pe celălalt, ci fie-care se gāsia pe el vinovat și amēndoi se plāngeau și se cāinau unul pe altul. — N'ai avut tu noroc de m'ai luat pe mine!

Tutunul.

De Dr. Ioan Popp, medic-colonel c. și r. în retragere.
(4) (Urmare.)

Nu este însă numai efectul local, care se îndemne pe amicii tutunului la fumat și să câștige, cu totă obicinuința grea, din ce în ce mai mulți. Puterea atractivă a tutunului se întemeiază pe efectele generale, ce le exercită deopotrivă asupra corpului și spiritului.

În urma fumatului, prin influența proprie nicotinelui asupra nervilor regulatori ai inimii, bătaia inimii devine mai lentă, însă nu mai lipsită de forțe, pulsul mai liniștit mai uniform, ceva mai plin, așa că circulația sângelui se face viguroasă și uniform, fără șovăieli mai însemnate. Fie prin această regulare a circulației sângelui, care activează moderat bătaia inimii, er pe cele mai impulsive le domolește și sucul hrănitor și înviorător al sângelui îl conduce într'un curent uniform la diferitele organe, fie prin influențarea directă asupra creierilor și nervilor, agitați de asemenea moderat și poate în același timp calmați în mod particular, încordarea mușchilor, activitatea, simțirea și mișcarea nervilor, lucrările spirituale ale simțirii, reprezentării, judecării și voinței sunt deopotrivă influențate. Savantul își prețuește pipa din cauza curgerei permanente a cugetelor, care îl fac capabil a se dedica fără tulburare problemei sale științifice în mod mai intensiv.

Munca prea grăbită și energică spirituală se potrivește tot așa de puțin cu fumatul, ca și munca grăbită și din greu cu brațele, însă după eforturile spirituale și corporale tutunul calmază încordarea creierilor și a organelor de mișcare și produce liniște și înviorare. Tot așa poate tutunul să calmeze și iritarea pătimașă așa că cu drept cuvânt la Indiani pipa de pace este simbolul, că patimile războinice s'au sfârșit și au fost înlocuite cu sentimente pacifice. Eită de ce tutunului i-se mai dă și numele de „alungător de griji“, căci liniștesc inima și circulația sângelui, micșorează încordarea sistemului nervos și pregătesc calea pentru gânduri liniștite, risipește grijile și face să reinvie speranțele.

Prin efectele acestea calmante și tot-odată moderat iritante, tutunul devine pentru cei deprinși cu el o forță motrice foarte prețioasă a corpului și a spiritului, un mijloc de economisire și conservare care, împedecând aglomerarea prea mare și usurarea prea repede ce rezultă de aici, promovând stringerea forțelor întrebunțate, înmulțesc puterea de lucrare atât intensiv, cât și extensiv.

De aici vine senzația plăcută, care urmăzează după fumat și care-l face pe fumător să se simtă ca un învingător asupra tuturor dușmanilor săi trupesci și sufletești.

Dacă însă această calmare și blândă iritare a creierului nu se întrebunțază la o activitate regulată intelectuală după reculegere și odihnă urmate după muncă încordată a corpului și spiritului, ci numai pentru ușurarea trândăviei și pentru formarea visurilor goale, ori pentru alinarea uitării de sine și a uitării de lume, — atunci fantasia poate încetul cu încetul să scape de sub frânele rațiunii, în locul cugetării se născă vin aiurările vagi și poate să câștige stăpânirea asupra întregii vieți spirituale.

Amețirea produsă prin tutun, mai ales tutunul cel tare turcesc amestecat și cu alte surrogate suspecte, încă nu este mai bună, deși mai puțin periculoasă, fiindcă nu s'gduie în așa mare măsură forțele trupesci și spirituale ca amețirea fumătorilor de hașiș și opium și a celor ce în timpurile mai nouă au luat obiceiul de a injecta morfină.

Peste tot fumarea abstrăgând de la otrăvirile acute, cărora sunt supuși cei neobișnuiți ori cei ce fumază prea mult, nu este de loc neprimejdios. Căci obicinuința nu poate să facă în ori-ce împrejurare inofensiv nicotinel. Adese-ori se întâmplă, că chiar și la fumătorii mari se ivesc stări a căror cauze rămân necunoscute, fiindcă simptomele sunt foarte variate și adese-ori nedeterminate. Adevărata cauză este însă fumatul fără măsură, ceea ce se poate dovedi și prin faptul, că dacă respectivul se lasă de fumat, simptomele încetează, er în cas de recidivă erăși se arată.

(Va urma).

BCU Cluj / Central University Library

Stîrpirea omidelor.

După cum pot vedea nu numai economii cu grădini de pomi, ci chiar și alți oameni, care se interesează de mersul afacerilor economice, anul trecut, pe lângă seceta cea mare și urmările ei dăunose, ni-a mai lăsat ca moștenire și o sumedenie de ouă de omide de tot felul, care îndată ce va da primăvara, amenință de a ne nimici și pometurile cele mai înfloritoare, decât nu vom lua măsurile de lipsă pentru stîrpirea lor.

De a ne uita și acum erna la pomii din grădinile noastre, vedem, că nu toate frunzele lor au căzut, ci pe unii au rămas mai multe, er pe alții mai puține. Ore pentru-ce nu

vor fi cădute și acele? — Pentru-că sunt legate acolo de omide, sau mai bine zis de fluturii, care le ouă, cu un rociu fin, ca de paiangin, așa că nici vînturile cele mai puternice, nici viforele de zăpadă nu sunt în stare să le doborîe, ba chiar și omul une-ori numai cu mare anevoie le poate desface de pe virful crenșurilor.

Dacă luăm ast-fel de frunze, ce atîrnă și acum pe crengile pomilor, vedem la cele mai multe firele, cu care au fost legate de crengă, er decât le desfacem, vedem în mijlocul lor un fel de sîmînță neagră, de mărimea grăunțelor de mac. Acelea sunt tinerele omide, care iernază acolo și nu pier nici de gerul de peste iarnă.

Dacă am lua apoi de probă ast-fel de frunze cu omide cu tot și le-am pune într-o sticlă astupată, er pe aceasta am pune-o în apropierea focului, ca să stea acolo în decurs de câte-va zile, am putea vedea cum încep a se desvolta omidele de căldura focului și cum încep a se sui pe pereții sticlei în sus. Tot așa fac acelea și primăvara, când soarele începe a lucra și a încălzi mai cu putere, se desfac adevărate frunzele cele uscate și de acolo tirindu-se pe crengile pomilor conerescute cu frunze și flori moi, tinere și tragele, încep a le mânca lacom, așa încât une-ori lasă crengile de tot pleșuge.

— Ore cum au ajuns omidele acele în mijlocul frunzelor?

— Fluturii de pomi, care își depun ouăle lor în decursul lunilor de vară, pe frunzele pomilor, acelea le-au depus acolo. Din ouăle acelea se desvoltă apoi încă prin Iulie și August născă omide mici, care încep a aduna frunzele de pe margini către mijloc, apoi a le lega de crengi cu un fir de bale, pe care le vasa din gura lor.

Der nu toate omidele se desvoltă în modul arătat. Sunt unele, care adevărate iernază numai ca ouă. Pe acele le aședă și legă pe frunze mamele lor: fluturii, din care adese-ori mai putem afla unele părți de ale acelor, precum sunt aripile.

Sunt apoi alți fluturi, care nu-și depun ouăle pe frunzele pomilor, ci pe scôrta acelor, sau prin crepăturile parilor de gard. Ouăle ast-fel depuse le lipesc acolo tot cu un fel de pânză, ca de paiangin, și decât omul le sgărie puțin cu unghia, i-se pare, că e ceva iască lipită acolo. Ouăle acele sunt ale unui flutur numit: „Ocnaria“ și se află la un loc câte 400—500, din care apoi se desvoltă primăvara tot atâtea omide călătore, care în decursul verei mănâncă lacom la frunzele pomului și

decă le gată dintr'unul, se mută în tr'alțul, ba une-ori chiar și în altă grădină.

Afară de acestea, mai sunt un fel de omide, ale căror ouă le depun fluturii pe crengile mai subțiri ale pomilor în formă de inele, într'un număr de câte 300—400 și din care apoi se desvoltă omidele fluturului așa numit „Gatropacha neustris.“

Ca toate insectele așa și fluturii aceștia de pomi trec prin metamorfoza (schimbarea) cunoscută a insectelor, și anume: din ouăle depuse se desvoltă mai întâi omide, din acestea nimfe (păpuși), er din acestea după 14 zile se desvoltă apoi fluturul în totă forma lui.

(Va urma).

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 23 Februarie. Partidul kossuthist a decis, după o viuă desbatere, să nu aducă nici o hotărîre în privința sprijinirii unui ministeriu de tranziție și a dat lui Kossuth imputernicire să intre în tratări asupra acestei chestiuni.

Petersburg, 22 Februarie. Se comunică din Baku, că situațiunea în oraș a devenit îngrijitoare. Omenii se atacă unii pe alții în stradă. Sunt numeroși morți și răniți. În unele cartiere casele au fost devastate. Un cartier întreg a fost incendiat. O mare panică domnesce printre locuitori. Trupele din localitate sunt prea puține pentru a restabili ordinea.

Contra căpușelor la oi. — Cu distrugerea căpușelor, care sunt atât de vătămătoare oilor, începem mai bine după-ce am tuns oile și rănile făcute cu această ocaziune s'au vindecate. Se recomandă o mulțime de mijloace pentru a le omori. Una din acestea este și tutunul (tabacul). Pentru 100 de oi fierbem o jumătate kgr tutun de cel mai ordinar în 2 litri apă și zema dobîndită o mai subțiem cu alți 4 litri apă. Cu această zemă frecăm, cu ajutorul unei perii, tot corpul oii, pentru prima dată curînd după tuns, și apoi încă odată după 3—4 săptămîni. Este bine ca după această spălătură, să nu mai ținem oile 2—3 săptămîni, în grajdul, în care au stat mai înainte. În schimb vom face în el curățenia cea mai mare. Vom scote tot gunoiul afară; vom mătura bine toți pereții, esele, ulucele etc., cu o mătură aspră și vom spăla tot ce putem ajunge cu zemă de tutun. În fine cu cât vom ține mai multă vreme grajdul gol, cu atîta va fi mai bine.

*

— Ba, tu n'ai avut noroc, oă m'ai luat pe mine!

Și ei se plîngeau și se căinau, și copiii cresceau și se înmulțiau și nevoile se înmulțiau și mai mult. Și creditorii începuseră să piardă răbdarea și să se înrăiească.

Bieții oameni începuseră acum să se gîndescă și să-și facă o sîmînță.

Bărbatul se gîndia să se împusce. Femeia își pusese în gînd să se înnece. Și cu gîndul acesta de mîrte, fără să-și sponă unul altuia, amîndoi se gîndesc, că înainte de ori-ce pas, să chema un preot să se gîrijescă.

— Uite, nevastă, eu, nu știu cum, mă simt rău, tușesc, n'am poftă de mîncare, nu pot dormi, nu pot lucra nimica, cine știe ce vrea Dumnezeu; de acum m'am gîndit să chem un preot să mă gîrijesc.

— De, bărbate, bine faci, și eu tot așa mă gîndiam pentru mine.

Chemă deci un preot bătrîn și amîndoi se spovedesc și amîndoi îi spun

în deosebi necazul și gîndul cel de mîrte ce-l aveau.

— Ba, dice preotul. Gîndul omului are și el păcatul lui, că prea alergă adese-ori fără rost și zăpăcesce mintea. Dără noi să nu ne potrivim tot-deuna gîndului că sunt gînduri bune, der sunt și gînduri rele. Ci mai bine cînd vedem, că avem necazuri și suntem turburați de gînduri, noi să ne rugăm la Maica Domnului să ne ajute și să ne povățuiască pe calea cea bună.

Așa dice preotul și oamenii îi ascultă vorba lui înțeleptă și încep să se rîde la Maica Domnului.

Și se rîdă ei cu credință pînă cînd într-o noapte amîndoi visază, că li-se arată Maica Domnului și le dice:

— Eită, v'am adus o cutiuță pe care v'o las aici. Cutiuța aceasta n'aveți nevoie s'o deschideți, căci nu veți găsi în ea nimica. Der decât voiți ca toate trebile să se îndrepte și să-și vină la rostul lor, atunci voi să luați cutiuța aceasta și s'o purtați, adevărat s'o plimbați prin tot cuprinsul și prin toate colțurile gospodăriei

văstre și s'o purtați mereu și cît mai des și ziua și noaptea, fără greutate și fără oșoselă.

Cînd se deșteaptă oamenii dimineața, își spun cu mirare ceea-ce au visat și găsesc și cutiuța.

— Apoi de, acum să facem cum a zis Maica Domnului, dic ei și încep să plimbe cutiuța.

Umblînd însă ei cu cutiuța ce se vadă? Într'un loc născă marfă îndosită, în alt loc născă lucruri stricate. Peste gard lemne aruncate. La o pîmîniță ușile deschise. La masa slugilor în loc de cinci guri, găsesc cinci-spre-dece. La vremea sculării dimineața, în loc de cinci nu se scula nici unul. Unde trebuie să se cîne-va, nu e nimeni. Unde trebuie să se cheltuească un ban, se cheltuesc cinci-deci și o sută, și altele; și altele.

De aci se înțelege: dă afară pe unii, adă alții, dă afară și pe aceia, dă afară pe toți, pune alții noi; strînge, înoue, păzește, ține socotelă, bagă sîmînță, ca la gospodărie.

Pune, schimbă, fă, drege; dără bagă

de sîmînță, că par-că treburile încep să mîrgă mai bine: parale par-oă întră mai multe, er cheltueli se fac mai puține.

— Cutiuța, bărbate!

— Cutiuța, nevastă!

Și poartă cutiuța mereu.

Într'un an de zile scapă de mulțime de datorii. În câți-va ani scapă de toate.

După-ce ajung ei bine și încep a mărta și însura, într-o zi întrîbă pe preotul cel bătrîn, care le dăduse povața, să se rîde la Maica Domnului:

— Ia ascultă, taică părinte, ore-ce dar o fi avînd cutiuța asta?

— Are ceva în ea?

— N'are nimica.

— Atunci, dragii mei, după cîte îmi spuneți și după cît mă pricep și eu, cutiuța aceasta v'a dat-o Maica Domnului ca să vă aducă aminte de vorba veche:

Lupul cu slugi nu face gât gros,

său:

Ochiul stăpînului îngrășe calul.

Și așa a fost.

Th. D. Speranță.

Etă, deci, cum-o subscriși Sterie Stinghe și Nicolae Colacea, n'au atacat pe nimeni, ci din contră autorul notei a fost cauza incidentului, produs chiar de densul.

Mai departe a declarat, în fața de martori Vasile Moldoveanu, cum-o n'ar fi publicat această notă în „Gazeta”, dăr la sfatul și insistența altora a făcut aceasta....

Brașov, în 21 Februarie 1905.

Cu stimă

Nicolae Colacea. Sterie Stinghe

Vindecarea deplină a bôlelor secrete. Să nu pregete nimeni într-o cestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul local, cauza, răspândirea și starea bôlei, ori cât de adânc ar fi bôla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fie-care o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cine-va nu poate veni în persoană, atunci se-și deserie bôla cu deamănuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore pune

marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard xén la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecnitor și curățitor e institutul special al d-rului Palócz, medio de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștiințiozitate capătă ori cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de bôlă și s'elut de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor dîlnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel s'eu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bôlele de beșică, de țeve, de testicule, de sîra spină-ei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, bôla alba, bôle de sânge, de piele și tôte bôlele ce se țin de organele seculare femeesci. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore în. a. până la 6 ore s'era (Dum-necă până la 12 ore la amiazi).

Adresa Dr. Palócz, medio de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop

Nr. 142—1905.

not.

Publicațiune.

Comuna politică Szerata (comitatul Fogaras) în 19 Martie st. n. a. e. va da în licitațiune publică minuen-dă edificarea crămei comunale, ale cărei spese de edificare sunt preliminate cu 5048 corone 80 filleri. Licitatiunea se va face și verbal și cu oferte închise. Materialul de p'etră, cărămida, țigla, varul și nășipul îl dă comuna în natură precum și 420 zile de lucru. Ca vadiu are a se depune 10% din suma preliminară. Condițiunile de licitare, planul de edificare și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul notarial din Scoreiu, în fie-care Marti în cancelaria comunei Szerata și la oficiul prim pretorial din Arpașul inferior în orele oficiose.

Szerata, în 31 Ianuarie 1905.

Alexandru Comșia m. p.

not. ceroral

George Pralea m. p.

1—2.1657

primariu

Unde se mănâncă bine și se b'en VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell” prosp'etă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Lista de bucate românească. De o cercetare numerosă se r'ogă C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

Antreprisa de pompe funebre

E. TUTSEK

se află de prezent

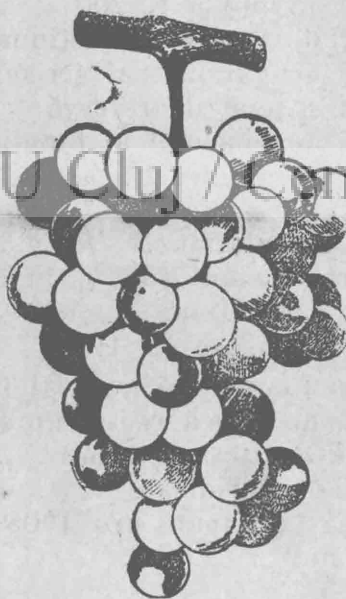
în Strada Porții nr. 3.

vis-avis de Băcănă St'euă Roșie

4—20

„Plantatie de Millenium” Nagyösz

Prețuri foarte ieftine!

Prețuri foarte ieftine!

Struguri frumoși, durabili

numai acela p'ote cultiva, care va cere gratis Catalogul cu prețurile acelei mai mari pepinierii de vite, care s'au fondat cu ajutorul și controla Statului. 8—20. (1540).

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pântec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunile cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.— Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de sapun, pentru copii este provădută cu maroa de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincie se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Neșajii.

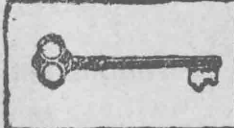
Săpun SCHICHT.

Marca:

Cerbu seu Chela

Săpunul cel mai bun și cu spor, prin urmare și cel mai ieftin.

8—0.

Nu conține ingrediente străine v'etămătoare.

Se capătă pretutinden!

La cumpărare se se observe, ca pe fie care bucată de sapun se fie numele „Schicht” și una din mărcile sus indicate.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și inviorează

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii s'angelui, anemie, amețeli, tînturi de ureche, bătăile de inimă, sgărçiri de inimă, asmă, aușul greu, sgărçiri de stomac, lipsa poftii de m'ncare, reoală la m'ni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a s'angelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurse din tôte părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine p'ote examina aceste atestate Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese co fur de cu aparatul „Volta”, de ore-er „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficiu oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din contra și locul de v'ndare pentru t'oră i streinătate e:c.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

ISVORUL de APĂ AMARĂ

FRANCISC IOSIF

se distinge

după declarațiunile autorităților medicale:

„Resultat în tot'auna sigur și mulțumitor.”

Prof. Dr. Erhardt, Berlin, director al cliniceii medic.

„Chiar și în cantități mici are efect și nu este desagrabilă la beu.” Prof. Dr. Kussmaul, Heidelberg, director al cliniceii medic.

„În cantitate mică, abia 150 gr. are efect sigur.”

Prof. Dr. de Korányi, Budapesta, director al cliniceii medicale.

„În general lăudată ca av'nd gust bun.”

Prof. Dr. de Buhl, München, director al inst. patologic.

„Un gust mult mai bun, decât la alte ape.”

Dr. Hofmeyer, Berlin, medic dirigent al spitalului Elisabet.

„Produce efect chiar și în casul, când intestinul este iritabil, fără dureri și fără greutate.”

Prof. Dr. de Leube, Würzburg, director al cliniceii medicale.

„Întrebuințarea este liberă de ori-ce consecințe desagrabile.”

Prof. Dr. Baccelli, Roma, directorul cliniceii medic.

„Supără acțiunea stomacului, mai puțin decât alte ape minerale.”

Prof. Dr. Theodori, București, medicul regal.

„Chiar la întrebuințare mai îndelungată nu provocă indispoziții.”

Prof. Dr. de Bamberger, Viena, director al cliniceii medic.

„Efect unitar, foarte bun, chiar și la întrebuințare mai îndelungată.”

Prof. Dr. Drasche, dirigintele sect. V., a spitalului general.

„Se întrebuințază cu folos până în ultimul timp.”

Prof. Dr. Schauta, Viena, director al cliniceii I., pentru bôle de femei.

Certificatul ministrului de război c. și r. (secția sanitară) în Viena.

„Apa amară Francisc Iosif are apr'ope fără escepție efect sigur și repede, necausând nici chiar la întrebuințare mai îndelungată indispoziții secundare. Bolnavii o beau bucurosi din cauza gustului plăcut.”

APA MINERALĂ „FRANCISC IOSIF”

se p'ote căpăta în tôte depozitele cunoscute de ape minerale.

DIRECȚIUNEA în BUDAPESTA.

Spre a-se asigura contra amăgirilor, consumatorul se ceră expres

„Apa amară „FRANCISC IOSIF”.

89—0.1901.

„ALBINA”, institut de credit și de economii în SIBIIU.

Nr. 5521.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „ALBINA” se invită prin acesta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

a XXXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiiu, Sâmbătă în 25 Martie 1905 st. n. la 10 ore a. m. în casa institutului (strada Baier Nr. 1) cu următoarea

Ordine de zi:

1. Bilanțul anului de gestiune 1904 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului net realizat, conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați în conformitate cu §§ii 22, 23 și 24 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovedile de plenipotență cel mult până Miercuri 22 Martie a. c. st. n. 6 ore p. m. la casa centralei noastre din Sibiiu sau a filialei din Brașov. — Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „Bihoreana” în Oradea-mare, „Bocșana” în Bocșa-montană; „Furnica” în Făgăraș; „Lipovana” în Lipova; „Lugoșana” în Lugoș; „Oraviciiana” în Oravița; „Patria” în Blășiș; „Silvania” în Șimleu; „Timișana” în Timișoara; „Victoria” în Arad și „Casa de păstrare” în Seliște, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 18 Martie a. c. st. n.

Sibiiu, în 11 Februarie 1905.

Direcțiunea.**A XXXII-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembrie 1904.****CONTUL BILANT.**

A C T I V E	Corône	fl.	P A S I V E	Corône	fl.
Casa în număr	94,836	75	Capital social:		
Monete	19,743	75	6000 acțiuni à K 200	1.200,000	—
Cambii de bancă	8.547,919	16	Fondul de rezervă al acționarilor	200,000	—
Împrum. ipot. în scrisuri fonc. 5.514,811-30			Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	500,000	—
„ „ în număr 329.357-68	5.844,168	98	Fondul special de rezervă	106.392	48
Credite personale 1.684,628		50	Fondul de pensii al funcționarilor	466,106	—
Credite cambiale cu acoperire hipotecară 1.868,679			Depuneri spre fructificare	13.122,625	84
Credite de cont curent 2.228,346		68	Scrisuri fonciare cu 5% în florini		
Avansuri pe efecte publice 64,299		—	în circulațiune 1.468,000—		
Credite fixe 8.813		60	Scrisuri fonciare cu 5% în corône		
Împrumuturi pe produse 1,390		—	în circulațiune 3.139,000—		
Casa institutului, realități dela gara Brașov și diverse realități de vânzare 656,819		99	Scrisuri fonciare cu 4½% 700,000—	5.307,000	—
Efecte publice 2.922,167		17	Scrisuri fonc. eșite la sorți în circulațiune	299,500	—
Acțiuni dela diverse bănci 161,565		—	Cambii de bancă reescomptate	2.036,778	28
Efectele fondului de garanție al scris. fonciare 547,684		—	Diverse conturi creditore	1.265,602	51
Efectele fondului de pensii al funcționarilor institut. 3,000		—	Dividende neridicate	2,268	—
Mobiliar 9.300—		—	Interese anticipate pro 1905	115.372	74
după amortisare de 1.000—	8.300	—	Profit net	245,471	84
Diverse conturi debitoare 194.756		11			
	24.857,117	69		24.857,117	69

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

D E B I T	Corône	fl.	C R E D I T	Corône	fl.
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fructificare 575.607-04			dela cambii de bancă 456,439-76		
„ scrisuri fonciare 251.658-26			„ împrumuturi hipotecare 356,424-37		
„ împrum. luate pe efecte 9,966-73	837.232	08	„ credite personale 136,596-21		
Spese:			„ efecte publice 156,748-27		
Salare 103,949-21			„ credite camb. cu acop. hip. 115,754-54		
Bani de cuartir 18,720—			„ credite de cont-curent 54,206-02		
Împrim., registre, porto, diverse 26,372-86			„ avansuri pe efecte 4,555-73		
Marce de prezență 9,010—	158,052	07	„ credite fixe și împrumuturi pe produse 863-26	1.281,588	16
Contribuțiune:			Chirii	22,326	49
directă 38,016-19			Provisiuni	32,498	66
10% dare la inter. dela depuneri 57.560-70	95.576	89	Profit la monete	979	52
Amortisare din mobilier 1.000		—			
Profit net 245,471		84			
	1.337,332	83		1.337,332	82

Sibiiu, 31 Decembrie 1904.

Șulțu m. p.,
presedintul direcțiunei.Dr. Roșca m. p.,
membru al direcțiunei.St. Ștroia m. p.,
membru al direcțiunei.Cosma m. p.,
director executiv.Iosif Lissai m. p.,
contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiiu, 18 Februarie 1905.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.

Mateiu Voileanu m. p.

Nicolau Ivan m. p.

Ioan Henteș m. p.

Victor Fincu m. p.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.